

GDPR přichází – je Vaše nezisková organizace připravená?

4.10.2017

Neziskové organizace se stejně jako další instituce musí připravit na Obecné nařízení na ochranu osobních údajů nebo-li GDPR. Nejste-li si jisti, co všechno pro vás jako neziskovou organizaci z GDPR vyplývá, čtěte dále. Článek vás se základními věcmi seznámí.

Proč je nutné začít o GDPR přemýšlet už teď?

Hlavně proto, že i když Nařízení nabyde účinnosti až v květnu příštího roku, má potenciál ovlivnit spoustu procesů ve vaší neziskové organizaci. Ujistěte se, že můžete publikovat fotografie dárců nebo propojovat interní procesy, které zpracovávají data a zajistíte správné zpracování dat a nastavení procesů opt-in (získání souhlasu) v marketingu. Splnění veškerých těchto úkolů pravděpodobně zapříčiní vznik více než jednoho dalšího oddělení a jejich realizace bude nejspíš nějaký čas také trvat.

Kde začít?

Nejprve si musíte zjistit a pochopit, co vše pro vaši neziskovou organizaci z GDPR vyplývá, co vše budete muset zajistit a v jak v současnosti vaše nezisková organizace v oblasti ochrany údajů funguje. Dále budete muset analyzovat mezery v zabezpečení osobních údajů a všechny umožněné přístupy k nim, včetně veškerých zapojených třetích stran. Poté je nutné stanovit priority v oblasti změn a zlepšení.

Hlavní je souhlas

Téma opt-in („vědomě“ získaný souhlas) a opt-out (bez získání souhlasu) metoda dominuje diskuzi o GDPR, protože mnoho neziskových organizací se obává, že ztratí přístup tisíců potenciálních příznivců.

GDPR říká: „Souhlas by měl být dán jednoznačným potvrzením, které je vyjádřením svobodného, konkrétního, informovaného a jednoznačného svolení subjektu údajů ke zpracování osobních údajů, které se jej týkají, a to v podobě písemného prohlášení, učiněného i elektronicky nebo ústním prohlášením. Mlčení, předem zaškrtnutá políčka nebo nečinnost by tudíž neměly být považovány za souhlas.“

Některé další komentáře z oblasti GDPR uvádí, že každý souhlas musí být souhlasným jednáním – neexistuje tedy nic jako „souhlas s odmítnutím“. To také znamená, že všechny druhy souhlasu budou muset být v souladu s GDPR, což je u neziskových organizací jejich hlavní slabinou. Neziskové organizace budou muset pravděpodobně přezkoumat většinu svých souhlasů se zpracováním údajů, které mají. Mairead O'Reilly, poradce pro neziskové organizace a sociální služby v advokátní kanceláři Bates Wells Braithwaite, říká, že neziskové organizace a jiné neziskové subjekty, které se spoléhají i na souhlasy, které nespĺňují standard GDPR, budou muset po květnu 2018 všechny tyto souhlasy obnovit v souladu s platnou legislativou. Přidává se také povinnost prokázat, že platný souhlas máte. Je tedy velmi důležité záznamy dostatečně uchovávat.

Oprávněný zájem

Chcete-li kontaktovat své příznivce e-mailem, textovými zprávami nebo automatizovanými telefonními hovory, musíte mít jejich souhlas. Ale neziskové organizace mohou také kontaktovat osoby poštou nebo telefonními hovory, pokud mohou prokázat, že mají „oprávněný zájem“. Dle GDPR se i marketing považuje za oprávněný zájem. Například můžete zaslat newsletter o vaší nejnovější sbírce někomu, kdo vám již daroval peníze v loňském roce. Musíte ale vyvážit tento oprávněný zájem tím, že máte určitý vztah se subjektem údajů, a ten vaše kontaktování bude považovat za důvodné. Kontaktováním subjektu údajů také nesmí docházet k narušení jeho práv. Je tedy důležité vyhodnotit, zda subjekt údajů může důvodně očekávat váš marketingový hovor nebo dopis. Pokud si subjekt údajů není vědom, že vám poskytl nějaká svá data (důvodně od vás nic neočekává) nebo vám sdělil, že tento druh marketingové komunikace si nepřeje, nemůžete se spoléhat na svůj oprávněný zájem. V takovýchto případech je nejspolehlivější, souhlasy obnovit.

Upozornění o ochraně soukromí

Dalším důvodem, proč své příznivce a dárce obeslat, je objem příslušných informací. Oznámení o ochraně osobních údajů – informace, které vysvětlují, jak plánujete používat údaje o subjektu a jaká jsou jejich práva, budou muset být mnohem podrobnější. Na základě GDPR musí nezisková organizace vymezit právní základ pro zpracování údajů, jak přesně s nimi plánují nakládat a také uvést jiné organizace, s nimiž mají v úmyslu data subjektu sdílet. Už nebude stačit uvést „budeme vaše data sdílet s dalšími neziskovými organizacemi“. Takové oznámení bude muset být mnohem specifičtější také ohledně těch organizací, s nimiž nezisková organizace plánuje sdílet tyto osobní údaje.

Chcete více informací? Stáhněte si zdarma Harmonogram implementace GDPR.

Smlouvy třetích stran

GDPR také stanovuje takzvanou sdílenou odpovědnost. Za data už nebude odpovědný jen jejich správce, ale také společnost (v tomto případě nezisková organizace), která údaje dále zpracovává a pracuje s nimi. To znamená, že neziskové organizace budou muset nechat přezkoumat své smlouvy s třetími zpracovateli, zda je dodržena rovnováha odpovědnosti za ochranu údajů subjektů a pravidla GDPR.

Zachování dat

GDPR stanovuje požadavek, aby údaje nebyly uchovávány déle, než je nutné, ale nestanoví přesné časové lhůty. Ve většině případů tak je doba uchovávání na uvážení neziskových organizací. Pokud nadace pořádá v určitých časových intervalech sbírky a jiné akce zaměřené na získání finančních prostředků od stejných dárců, je velmi těžké určit přesnou časovou hranici pro vymazání uložených údajů. Vždy je důležité především doložit odůvodněné očekávání dárců.

Práva subjektů údajů

GDPR poskytne subjektům údajů řadu práv, mezi něž patří právo na bezplatné vymazání jejich údajů a zrušení přístupu ke všem údajům, které se na ně vztahují. Neziskové organizace musí zajistit, aby jejich systémy byly schopné ukládat, zpracovávat a mazat data v souladu s GDPR.

Proveďte audit

Nadace pro své fungování potřebují nakládat s osobními údaji dárců. Pro velké množství z nich by však bylo dobré, aby v současné době provedly interní audit, na základě kterého by stanovily strategii pro sběr a nakládání s údaji v budoucnu.

Článek vám popsal, na co všechno si jako neziskové organizace v rámci GDPR máte dát pozor. Objasnil vám základní principy Nařízení, jako podoba souhlasu či oprávněný zájem. V případě, že chcete být v obraze a nechcete být ochuzeni o žádnou novinku z oblasti GDPR, přihlaste k odběru a budete informováni o všech novinkách na portálu www.novinkyGDPR.cz